

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5'S
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน

Development of wood painting skills practice with 5'S technique
For elementary school students at Taling Chan Junction School

ขวัญชนก โพธิ์ศรี (Kwanchanok Phosri)*

ปณัฐ นัจฉนฤตย์ (Palunut Natchanalit)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ1)เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน2)เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's สำหรับนักเรียนโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน3) เพื่อนำแบบฝึกทักษะ ไปทดลองใช้ 4) เพื่อประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นพบว่านักเรียนและครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าสีไม้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนศิลปะและรายวิชาอื่นๆ

2. พัฒนาร่างแบบฝึกทักษะจำนวน 5 เล่มย่อย ประกอบด้วย 1)Smoothing ระบายเรียบ 2) Scaling ระบายไล่สี 3) Setting ระบายผืนสี 4) Shaping ระบายสร้างรูปทรง 5) Scene making ระบายให้เกิดการศึกษานำร่องพบว่า ได้ค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80.6/81$

3. นำแบบฝึกทักษะไปใช้กับนักเรียน 30 คนบทบาทครูได้นำแบบฝึกทักษะแจกนักเรียน อธิบายเนื้อหาวิธีการระบาย ให้ดูตัวอย่างการระบาย สาธิตขั้นตอนการระบาย ตรวจสอบประเมินผล บทบาทนักเรียนฟัง ซักถาม

4. ผลการประเมินพบว่า ประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ หลังใช้แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนมีผลคะแนนความสามารถปฏิบัติการระบายสีไม้ระหว่างเรียนสูงกว่าร้อยละ 60 พบว่า นักเรียนมีทักษะการระบายสีระหว่างเรียนได้สูงกว่าเกณฑ์ ($=77.333$, $SD =11.427$) ซึ่งมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

คำสำคัญ : แบบฝึกทักษะ การระบายสีไม้ เทคนิคการระบายสีไม้5's

*นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Abstract

The research process included: 1) studying fundamental data and needs assessment, 2) to develop and estimate the efficiency of the 5'S Technique Color Pencils Drawing Skill Exercise 3) implementing Skill Exercise and 4) evaluating Skill Exercise. The research results were as follows:

1. From students and teachers opinion, it was found out that were needs in Color Pencils Drawing Skill exercise focusing on Color Pencils Drawing significant for teaching and learning were fundamental in Art subject and other subjects.

2. Skill exercise focused on 5 Sub-Exercise 1)Smoothing 2) Scaling 3) Setting 4) Shaping 5) Scene making The efficiency of skill exercise was at 80.6/81.0 which met the criteria set at 80/80.

3. The Skill exercise implementation with 30 Grade 1's students were using steps: 1) sending exercise 2) Instructing 3) Previewing 4) Demonstrating 5) Practicing and 5) evaluating.

4. The results of Skill exercise evaluation were: 1) the color pencils drawing skill after learning was higher at the statistical difference of .01 level and 2) learners opinion were to enhance Color Pencils Drawing skills at a high level .

Keywords: Skill Exercise, Color Pencils Drawing, 5's Color Pencils Drawing Technique

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ในข้อ(๓) ความรู้เกี่ยวกับ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าศิลปะก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและถ่ายทอดสู่เยาวชนรุ่นหลังการถ่ายทอดศิลปะที่ด้นั้นควร จะคำนึงถึงการพัฒนาการทางด้านศิลปะของเด็ก ตามแนวคิดของวิคเตอร์โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) นักวิชาการทางด้านศิลปศึกษาได้ค้นคว้างานทางด้านศิลปะของเด็ก และการคิดสร้างสรรค์จากงานทางศิลปะ โดยให้เด็ก อายุตั้งแต่ 2 ขวบครึ่งขึ้นไป ให้เด็กวาดภาพด้วยสีเทียนจะสีอะไรก็ได้ พบว่าเด็กมีพัฒนาการในการ วาดขีดเขียนเป็น 4 ขั้นด้วยกัน การวาดและระบายสีเป็นสิ่งที่แสดงถึงพัฒนาการ และในทางกลับกันการพัฒนา เด็กด้วยศิลปะก็ต้องอาศัยพัฒนาการเป็นหลักในการพัฒนา ความสามารถในการวาดภาพระบายสีจะช่วยให้ เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดและเป็นพื้นฐานด้านมิติสัมพันธ์ในการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาที่ด้นั้นศิลปะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยแสดงให้เห็นพัฒนาการ ของเยาวชนไทย กิจกรรมทางศิลปะที่สำคัญของเด็กในระดับประถมศึกษาคือกิจกรรมการระบายสีและสีที่นิยม ใช้อย่างหนึ่งคือ สีไม้ การระบายสีไม้ในเด็กนั้น มีขนาดที่เหมาะสมกับพัฒนาการและช่วยเสริมสร้างไปสู่ การ สร้างสรรค์ศิลปะ ในเทคนิคอื่นๆ สีเทียนการวาดเส้น เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่การระบายสีไม้จะมีหลักการเพื่อ

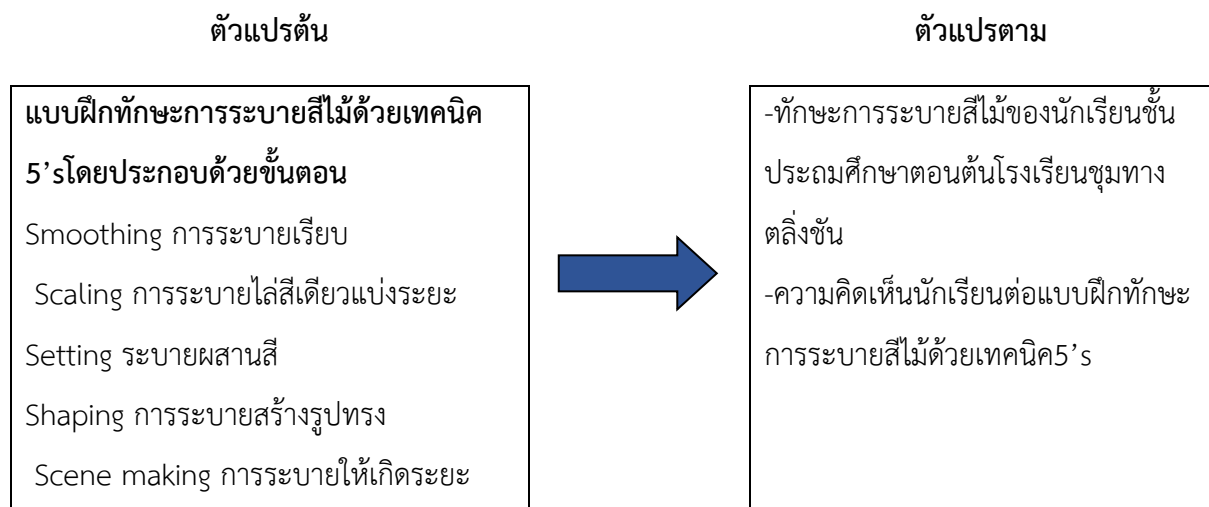
นำไปใช้ในการระบายให้เห็นมิติและการระบายให้เห็นทัศนียภาพหลักการอย่างหนึ่งที่สำคัญจากการศึกษาพบว่า เทคนิคการระบายสีไม้ ควรจะประกอบไปด้วยขั้นตอนการระบายสีด้วยเทคนิคดังนี้ Smoothing การระบายเรียบ โดยการระบายให้เป็นเส้นไว้ก่อน ระบายสีโดยให้เหลือพื้นที่ในกระดาษจะช่วยให้ภาพมีมิติ และระบายซ้ำทับไปเรื่อยๆ Scaling การระบายไล่สีเดียวแบ่งระยะ ระบาย โดยการระบายสีให้ทั่ว โดยใช้น้ำหนักมือให้เบาที่สุด และระบายสีซ้ำช่องที่ 12 และ 3 อีกครั้งโดยออกแรงกลีขึ้นเล็กน้อย ระบายสีซ้ำช่องที่ 1 และ 2 อีกครั้งโดยออกแรงกดกลีขึ้นอีก ระบายสีช่องสุดท้ายซ้ำ ให้เข้มมากกว่าช่องที่ 2 Setting ระบายผืนสี ระบายเลือกสีที่จะผสมกัน เช่นจะผสมให้เป็นสีเขียว โดยเริ่มจากการระบายสีน้ำเงินให้ทั่วเบาๆ จากนั้นให้ผสมสีเหลืองทับลงไปจะเกิดสีเขียว Shaping คือ การระบายสร้างรูปทรงโดยการระบายสีพื้นให้ทั่ว หามุมแสงจากนั้นระบายสีที่เข้มลงไปบริเวณรอบๆของแสง ระบายที่ที่เข้มขึ้นซ้ำโดยการไล่สี Scene making การระบายให้เกิดระยะโดยให้ระบายสีเข้มในระยะหน้า และระบายสีที่อ่อนลงในระยะถัดไป และระบายสีที่อ่อนที่สุดในระยะหลังสุด (Koonsombat, 2016, Muthita, 2016, และ Auychai, 2016) ซึ่งเทคนิคต่างๆ เหล่านี้สามารถนำไปสร้างแบบฝึกทักษะที่จะส่งเสริมพัฒนาการในวัยเด็กและช่วยสร้างสรรค์การจัดการศึกษาของศิลปะให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สามารถสร้างสรรค์และถ่ายทอดสิ่งต่างๆที่สร้างสรรค์รวมถึงการสื่อสาร เพื่อการปฏิบัติงานและการฝึกทักษะในยามว่าง อันเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนเกิดจิตใจที่ละเอียดอ่อน รักความสวยงาม

บริษัทโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนที่ มีการส่งเสริมการจัดการศึกษาศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถนารวาดภาพระบายสี ผู้วิจัยจึงเห็น ควรนำวิธีการนำเทคนิคการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค Smoothing (การระบายเรียบ) Scaling (การระบายไล่สีเดียวแบ่งระยะ) Setting (ระบายผืนสี) Shaping (การระบายสร้างรูปทรง) Scene making (การระบายให้เกิดระยะ) มาพัฒนาเป็นแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการระบายสีไม้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาตามหลักพัฒนาการทางศิลปะ จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าการทำวิจัยแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้จะช่วยให้เด็กมีทักษะในการระบายสีไม้มากยิ่งขึ้น เพิ่มศักยภาพการแข่งขันกิจกรรมทางศิลปะของโรงเรียน และช่วยส่งเสริมศักยภาพการจัดการเรียนการสอนศิลปะที่ตอบสนองนโยบายของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's สำหรับนักเรียนโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน
2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's สำหรับนักเรียนโรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน
3. เพื่อนำชุดแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's ไปทดลองใช้
4. เพื่อประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's

กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มี 4 ขั้นตอน

1. ขั้นการวิจัย 1 (Research1:R1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้สำหรับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินความต้องการจำเป็นโดยสัมภาษณ์นักเรียนและครูในกลุ่มสาระศิลปะ
2. ขั้นตอนการพัฒนา1 (Devalop1:D1) สร้างและหาประสิทธิภาพพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้และหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการทำวิจัยทดลองกับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง
3. ขั้นตอนการวิจัย 2 (Research2:R2) การนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองกับนักเรียนจำนวน 30 คน
4. ขั้นการพัฒนา2 (Devalop2:D2) การประเมินผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการระบายสีไม้เรื่องระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's โดยใช้แบบประเมินทักษะการระบายสีไม้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลักของการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมทางตลิ่งชันจำนวน 30 คน ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้กับวัดตัวแปรตาม ได้แก่ แบบประเมินทักษะการระบายสีไม้พร้อมเกณฑ์รูบิคส์
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่

3.1 แบบสัมภาษณ์ครูในกลุ่มสาระศิลปะเรื่องความต้องการจำเป็นในการวาดภาพระบายสีไม้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และประเด็นคำถามความสำคัญ

3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น เรื่องความต้องการจำเป็นในการวาดภาพระบายสีไม้ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และประเด็นคำถามความสำคัญ

4. การทดสอบหรือตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยวิธีการดังนี้

4.1 แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลร่างแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้เสนอผู้เชี่ยวชาญตรงสอบความเที่ยงตรงโดยใช้ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยได้ค่าเฉลี่ยทั้งของแบบฝึกมีความเที่ยงตรง($=4.979, SD=0.036$) กับกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1) จำนวน 30 คนเมื่อปรับเครื่องมือจนมีประสิทธิภาพจึงนำไปใช้จริง

4.2 แบบประเมินทักษะการระบายสีไม้ และแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยศึกษาข้อมูล ร่างเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญตรงสอบความตรง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยได้ค่าเฉลี่ยทั้งของแบบประเมินมีความเที่ยงตรง ($\bar{X}=4.889, SD=0.192$) กับกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษา)ชั้นปีที่ 1 จำนวน (30 คนเมื่อปรับเครื่องมือจนมีประสิทธิภาพจึงนำไปใช้จริง

4.3 แบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับผู้สอน โดยการร่างเครื่องมือ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรงสอบความตรงในเนื้อหา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยได้ค่าเฉลี่ยทั้งของแบบประเมินมีความเที่ยงตรง ($\bar{X}=5, SD=0$) กับครูศิลปะจำนวน 8 คนเมื่อปรับเครื่องมือจนมีประสิทธิภาพ จึงนำไปใช้ได้จริง

4.4 แบบสัมภาษณ์สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นสำหรับนักเรียนโดยการร่างเครื่องมือ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรงสอบความตรงในเนื้อหา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยได้ค่าเฉลี่ยทั้งของแบบประเมินมีความเที่ยงตรง ($\bar{X}=4.958, SD=0.072$) กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คนเมื่อปรับเครื่องมือจนมีประสิทธิภาพ จึงนำไปใช้ได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้แบบวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประเมินความต้องการจำเป็นกับครูกลุ่มสาระศิลปะและนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูกลุ่มสาระศิลปะนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2. การหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน จำนวน 30 คนโดยผู้วิจัย

3. การนำแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมทางตลิ่งชัน จำนวน คนโดยผู้วิจัย 30

4. การประเมินผลแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's ผู้วิจัยทำการประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามข้อมูลโดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นจากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือวัดตัวแปรตามซึ่งวิเคราะห์จากแบบประเมินทักษะการระบายสีไม้และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นต่อแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของฝึกทักษะการระบายสีไม้คือค่าประสิทธิภาพ E1 / E2 โดยตั้งค่าเป้าหมาย E1 / E2 = 80/80 โดยที่ E1 หมายถึงค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่เกิดจากการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนจากการเรียนรู้ของผู้เรียน (ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้) และ E2 หมายถึงค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่เกิดจากการทำแบบทดสอบหลังการเรียนของผู้เรียน (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้)

ผลการวิจัย

1.ผลการวิจัย 1 (Research1:R1) ผลการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง และอาจารย์ผู้สอน เรื่อง ความต้องการในการพัฒนาการระบายสีไม้ พบว่า สีไม้เป็นทักษะพื้นฐานเริ่มต้นของงานศิลปะ ร้อยละ 71.43 ความสำคัญความสำคัญสีไม้ต่องานศิลปะ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เห็นว่า ความสำคัญสีไม้ต่องานศิลปะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ เป็นการเรียนการระบายสีขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 57.14 เป็นสีที่ใช้ง่ายต่อการใช้งาน ร้อยละ 28.57 เป็นสีใช้ได้กับเด็กทุกวัย ร้อยละ 14.29 ประเด็นความสำคัญขั้นตอนในการสอนระบายสีไม้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ สอนการระบายสีไล่สีหน้าก่อนแก่ และผสมสี ร้อยละ 42.86 การรู้จักสีไม้และประโยชน์การใช้สีไม้ ร้อยละ 42.86

ผลการสัมภาษณ์นักเรียน เรื่อง ความต้องการในการพัฒนาการระบายสีไม้ นักเรียน ประเด็นความสำคัญของความต้องการในการพัฒนาการระบายสีไม้ พบว่า นักเรียนทุกคนที่ให้สัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาสีไม้ นักเรียนชอบการระบายสีไม้ร้อยละ 80 นักเรียนมีวิธีการระบายสีไม้อย่างไร ระบายโดยการกดสีให้เข้ม ร้อยละ 60 ระบายโดยการวาดเส้นรอบๆก่อน ร้อยละ 33 ระบายไล่สีหน้าหน้า ร้อยละ 7 นักเรียนอยากจะทำฝีมือนักเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาความสามารถในการระบายสีไม้เพื่อฝึกทักษะด้านสีไม้ ไปใช้ในการวาดภาพระบายสี

จากการสัมภาษณ์ นักเรียนและครูศิลปะ เพื่อการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและประเมินความต้องการจำเป็นและการศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าขั้นตอนการพัฒนาการระบายสีไม้ที่ดีควรประกอบไปด้วย การระบายเรียบ (Smoothing) การระบายไล่สีเดียวแบ่งระยะ (Scaling) ระบายผสมสี (Setting) การระบาย

สร้างรูปทรง(Shaping) การระบายให้เกิดระยะ(Scene making) แล้วนำมาพัฒนาแบบฝึกทักษะการระบายสี
ไม้

2. ผลการวิจัยขั้นการพัฒนา 1 (Develop1:D1) การสร้างและหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการ
ระบายสีไม้ประกอบไปด้วย คำนำ สารบัญ คำชี้แจง

เล่มย่อยที่ 1 เรื่อง การระบายเรียบ (Smoothing) ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิธีการระบายสีเรียบ เทคนิค
วิธีการระบาย ขั้นตอนการระบายสีเรียบ ตัวอย่างการระบายเรียบ และแบบฝึกปฏิบัติการระบายสีเรียบ

เล่มย่อยที่ 2 เรื่อง การระบายไล่สี (Scaling) ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิธีการระบายไล่สี เทคนิควิธีการ
ระบาย ขั้นตอนการระบายไล่สี ตัวอย่างการระบายไล่สี และแบบฝึกปฏิบัติการระบายไล่สี

เล่มย่อยที่ 3 เรื่อง ระบายผืนสี(Setting) ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิธีการระบายผืนสี เทคนิควิธีการ
ระบาย ขั้นตอนการระบายผืนสี ตัวอย่างการระบายผืนสี และแบบฝึกปฏิบัติการระบายผืนสี

เล่มย่อยที่ 4 เรื่องการระบายสร้างรูปทรง(Shaping) ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิธีการระบายสร้างรูปทรง
เทคนิควิธีการระบาย ขั้นตอนการระบายสร้างรูปทรง ตัวอย่างการระบายสร้างรูปทรง และแบบฝึกปฏิบัติการ
ระบายสร้างรูปทรง

เล่มย่อยที่ 5 เรื่องการระบายให้เกิดระยะ(Scene making) ประกอบไปด้วยเนื้อหาวิธีการระบายเกิด
ระยะ เทคนิควิธีการระบาย ขั้นตอนการระบายเกิดระยะ ตัวอย่างการระบายเกิดระยะ และแบบฝึกปฏิบัติการ
ระบายเกิดระยะ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำร่างแบบฝึกทักษะไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบประเมินแล้วนำมา
แก้ไขปรับปรุงได้และนำไปหาประสิทธิภาพโดยทำการศึกษานำร่องกับนักเรียนจำนวน 20 คนเป็นเด็กกลุ่ม
ข้างเคียง แบบฝึกทักษะโดยการทำวิจัยทดลอง $E1/E2 = 80.6/81$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้
มีประสิทธิภาพ จึงปรับปรุง ในรายละเอียดปลีกย่อยเช่นการแก้คำผิด รูปแบบให้สวยงามและนำไปใช้ทดลอง
จริง

3. ผลการวิจัยขั้นการวิจัย 2 (Research2:R2) การนำชุดฝึกทักษะไปใช้ ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเชิง
ทดลอง (Experimental Research) โดยมีแบบแผนการวิจัย แบบแผนการวิจัยสำหรับนำแบบฝึกทักษะการ
ระบายสีไม้ไปใช้เป็นแผนแบบ The One-Shot Case Study พบว่า การนำแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ไปใช้
ขั้นตอนดังนี้ 1) ประเมินผลก่อนเรียน 2) ปฏิบัติงานในแบบฝึกทักษะ Smoothing Scaling Setting shaping
และScene making 3) ประเมินผลหลังเรียน

ตารางที่ 1 การนำแบบฝึกทักษะการระบายสีไม่ไปใช้

แบบฝึกที่	ผลการนำไปใช้	ตัวอย่าง
<p>1. Smoothing การระบายเรียบ</p>	<p>บทบาทครู ได้นำแบบฝึกทักษะการระบายเรียบแจกนักเรียน คนละ 1 เล่ม</p> <p>-อธิบายเนื้อวิธีการระบายเรียบโดยการระบายให้เป็นเส้นไว้ก่อน ระบายสีโดยให้เหลือพื้นที่ในกระดาษจะช่วยให้ภาพมีมิติ และระบายซ้ำทับไปเรื่อยๆ</p> <p>-ให้ดูตัวอย่างการระบาย</p> <p>-สาธิตขั้นตอนการระบาย</p> <p>-ตรวจประเมินผล</p> <p>บทบาทนักเรียน ฟัง ชักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>	 <p>ตัวอย่างการระบายเรียบแบบเส้นระยະ (Smoothing) แสดงขั้นตอนการระบายสีเป็นเส้นไว้ก่อน และระบายซ้ำทับไปเรื่อยๆ เพื่อให้เกิดมิติและพื้นผิวเรียบเนียน</p>
<p>2. Scaling การระบายไล่สีเดียว</p>	<p>บทบาทครู ได้นำแบบฝึกทักษะการระบายไล่สีเดียวแจกนักเรียน คนละ 1 เล่ม</p> <p>-อธิบายเนื้อวิธีการระบาย โดยการระบายสีให้ทั่ว โดยใช้สีน้ำหนักมือให้เบาที่สุด และระบายสีซ้ำช่องที่ 12 และ 3 อีกครั้งโดยออกแรงกดสีขึ้นเล็กน้อย ระบายสีซ้ำช่องที่ 1 2 อีกครั้ง โดยออกแรงกดสีขึ้นอีก ระบายสีช่องสุดท้ายซ้ำ ให้เข้มมากกว่าช่องที่ 2</p> <p>-ให้ดูตัวอย่างการระบาย</p> <p>-สาธิตขั้นตอนการระบาย</p> <p>-ตรวจประเมินผล</p> <p>บทบาทนักเรียน ฟัง ชักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>	 <p>ตัวอย่างการระบายไล่สีเดียว (Scaling) แสดงขั้นตอนการระบายสีให้ทั่ว โดยใช้สีน้ำหนักมือให้เบาที่สุด และระบายสีซ้ำช่องที่ 12 และ 3 อีกครั้ง โดยออกแรงกดสีขึ้นเล็กน้อย ระบายสีซ้ำช่องที่ 1 2 อีกครั้ง โดยออกแรงกดสีขึ้นอีก ระบายสีช่องสุดท้ายซ้ำ ให้เข้มมากกว่าช่องที่ 2</p>

แบบฝึกที่	ผลการนำไปใช้	ตัวอย่าง
<p>3.Setting ระบายผลงาน สี</p>	<p>บทบาทครู ครูได้นำแบบฝึกทักษะการระบายผลงานสี แจกนักเรียน คนละ 1 เล่ม</p> <p>-อธิบายเนื้อวิธีการระบาย เลือกสีที่จะผสมกัน เช่นจะผสมให้เป็นสีเขียว โดยเริ่มจากการระบายสีน้ำเงินให้ทั่วเบาๆ จากนั้นให้ผสมสีเหลืองทับลงไป จะเกิดสีเขียว</p> <p>-ให้ดูตัวอย่างการระบาย</p> <p>-สาธิตขั้นตอนการระบาย</p> <p>-ตรวจประเมินผล</p> <p>บทบาทนักเรียน ฟัง ซักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>	 <p>ตัวอย่างใบงานระบายสีต้นไม้ (Figure 18) แสดงขั้นตอนการระบายสีต้นไม้ โดยเริ่มจากการระบายสีน้ำเงินให้ทั่วเบาๆ จากนั้นให้ผสมสีเหลืองทับลงไป จะเกิดสีเขียว</p>
<p>4. Shaping การระบาย สร้างรูปทรง</p>	<p>บทบาทครู ครูได้นำแบบฝึกทักษะการระบายการสร้างรูปทรง แจกนักเรียน คนละ 1 เล่ม</p> <p>-อธิบายเนื้อวิธีการระบาย ระบายสีพื้นให้ทั่ว หามุมแสงจากนั้น ระบายสีที่เข้มลงไปบริเวณรอบๆ ของแสง ระบายที่ที่เข้มขึ้นซ้ำโดยการไล่สี</p> <p>-ให้ดูตัวอย่างการระบาย</p> <p>-สาธิตขั้นตอนการระบาย</p> <p>-ตรวจประเมินผล</p> <p>บทบาทนักเรียน ฟัง ซักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>	 <p>ตัวอย่างใบงานระบายสีสร้างรูปทรง (Figure 22) แสดงขั้นตอนการระบายสีสร้างรูปทรง โดยเริ่มจากการระบายสีพื้นให้ทั่ว หามุมแสงจากนั้น ระบายสีที่เข้มลงไปบริเวณรอบๆ ของแสง ระบายที่ที่เข้มขึ้นซ้ำโดยการไล่สี</p>

แบบฝึกที่	ผลการนำไปใช้	ตัวอย่าง
5. Scene making การระบายให้เกิดระยะ	<p>บทบาทครู ครูได้นำแบบฝึกทักษะการระบายการระบายให้เกิดระยะแก่นักเรียน คนละ 1 เล่ม</p> <p>อธิบายเนื้อวิธีการระบาย ให้ระบายสีเข้มในระยะหน้า และระบายสีที่อ่อนลงในระยะถัดไป และระบายสีที่อ่อนที่สุดในระยะหลังสุด</p> <p>ให้ดูตัวอย่างการระบาย</p> <p>สาธิตขั้นตอนการระบาย</p> <p>ตรวจประเมินผล</p> <p>บทบาทนักเรียน ฟัง ชักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ</p>	

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า แต่ละชั้นมีภาพรวมหลักคือ บทบาทครูได้นำแบบฝึกทักษะการระบายสีแก่นักเรียน อธิบายเนื้อวิธีการระบาย ให้ดูตัวอย่างการระบาย สาธิตขั้นตอนการระบาย ตรวจประเมินผล บทบาทนักเรียนฟัง ชักถาม นักเรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีผลการประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะดังขั้นตอนต่อไป

4. ผลการวิจัยขั้นการพัฒนา 2 (Develop2:D2)

เปรียบเทียบผลคะแนนระหว่างเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60

ผลการประเมิน	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t-test	sig
ผลการประเมินด้วยแบบฝึกทักษะ	30	77.333	11.427	8.308	.000

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการระบายสีไม่ระหว่างเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 60 พบว่า นักเรียนมีทักษะการระบายสีระหว่างเรียนได้สูงกว่าเกณฑ์ ($\bar{X}=77.333$, $SD=11.427$) ซึ่งมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการสัมภาษณ์นักเรียนความคิดเห็น ต่อแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้

ประเด็นความสำคัญผลการสัมภาษณ์นักเรียนความคิดเห็น ต่อแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ พบว่า นักเรียนทุกคนที่ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็น ต่อแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ แบบฝึกทักษะช่วยพัฒนาทักษะการระบายสีไม้ในระดับใด มาก (ร้อยละ 50) ปานกลาง (ร้อยละ 33.33) น้อย (ร้อยละ 16.66) นักเรียนชอบทำแบบฝึกทักษะเล่มใดมากที่สุด ในระดับใด แบบฝึกทักษะเล่มย่อยที่ 1 ร้อยละ (16.67) แบบฝึกทักษะ

เล่มย่อยที่ 2 ร้อยละ (13.33) แบบฝึกทักษะเล่มที่ 3 ร้อยละ (16.67) แบบฝึกทักษะเล่มย่อยที่ 4 ร้อยละ 6.67 แบบฝึกทักษะเล่มย่อยที่ 5 ร้อยละ (46.67) ภาพตัวอย่าง ที่ให้ในแต่ละเล่มมีความชัดเจนสามารถใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานระบายสี ภาพตัวอย่างมีความชัดเจนมาก (ร้อยละ 60) ภาพตัวอย่างมีความชัดเจนปานกลาง (ร้อยละ 26.67) ภาพตัวอย่างมีความชัดเจนน้อย (ร้อยละ 13.33) คำอธิบายต่างๆในเล่มฝึก มีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย หรือไม่ในระดับใด มีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย (ร้อยละ 56.67) มีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย (ร้อยละ 33.33) มีความชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย (ร้อยละ 10) ปริมาณงานระบายสีของแบบฝึกทักษะ ปริมาณงานระบายสีของแบบฝึกทักษะเหมาะสมมาก (ร้อยละ 50) ปริมาณงานระบายสีของแบบฝึกทักษะเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ (43.33) ปริมาณงานระบายสีของแบบฝึกทักษะเหมาะสมน้อย (ร้อยละ 6.67)

อภิปรายผล สรุปผล และข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่ใช้สำหรับการออกแบบชุดฝึกทักษะการระบายสีไม้ และประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนเห็นความสำคัญของการระบายสีไม้ อย่างยิ่ง โดยครูผู้สอนเห็นว่า การระบายสีไม้คือการเรียนรู้การระบายสีขั้นพื้นฐานที่นักเรียนควรเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับขั้นพัฒนาการศิลปะเด็กในชั้นใกล้เคียงความเหมือน (The Crisis of Realism) อายุ 9-12 ปีโดยทั่วไปเด็กในช่วงวัยนี้ ความสนใจในการร่วมกลุ่มกับเพื่อนๆ เด็กเริ่มทำสิ่งต่าง ๆ โดยใส่ใจหรือให้ความสนใจกับผู้อื่นมากขึ้น เช่นพฤติกรรมทำตามเพื่อนหรือพูดตามเพื่อนในด้านการสร้างผลงานศิลปะเริ่มให้ความสำคัญกับรายละเอียดในผลงานศิลปะของตนเองเริ่มวาดภาพอย่างระมัดระวัง มีการไตร่ตรองก่อนลากเส้น ดังนั้นเส้นไม่เหินขาดเชื่อมันเหมือนเคย (Craig Roland, 2010) ครูผู้สอนต้องการพัฒนา ให้มีทักษะ ในการวาดภาพจึงจำเป็นต้อง ฝึกการระบายสีให้มีความละเอียด และความสม่ำเสมอ

2. จากผลการวิจัยในการพัฒนา แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5's มีค่าประสิทธิภาพระหว่างการใช้และหลังการใช้ อยู่ที่ $E1/E2 = 80.6/81$ ซึ่งเป็นค่าประสิทธิภาพที่แสดงให้เห็นว่าทั้งกระบวนการได้พัฒนาทักษะของเด็กขึ้นมา และสามารถ นำไปใช้ ได้อย่างดีซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของนักวิชาการต่างๆที่ได้นำเสนอมาข้างต้น วิธีการนำเทคนิคการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค Smoothing (การระบายเรียบ) Scaling (การระบายไล่สีเดียวแบ่งระยะ) Setting (ระบายผืนสี) Shaping (การระบายสร้างรูปทรง) Scene making (การระบายให้เกิดระยะ) เป็นการระบายสี ที่ช่วยสร้างสรรค์ให้เกิดผลงาน ได้อย่างสวยงาม และเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำไปใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะ

3. จากผลการทดลองการปฏิบัติแบบฝึกทักษะจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการ ผู้สอน เป็นผู้อำนวยความสะดวก เนื่องจากว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นกลุ่ม นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นซึ่งมีความ สามารถในการอ่านภาษาในระดับหนึ่งเท่านั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนครูหรือผู้ใช้แบบฝึกทักษะต้องมีความรู้ ที่จะอธิบายเนื้อหาต่างๆ ให้เด็ก ได้ฝึกฝน ตามลำดับขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Muthita. (2016). ที่ว่า การทำแบบฝึกงานต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านศิลปะของเด็กให้เหมาะสมกับช่วงชั้น นอกจากนี้ แบบฝึกทักษะที่ใช้ยัง มีการเน้นงานจัดรูปเล่มและกราฟิก ที่สวยงามเพื่อดึงดูด เด็ก นักเรียน ให้เกิดความสนใจอยากปฏิบัติ จึง

เห็นได้ว่าแบบฝึก ที่ดีนั้น ควรจะมีสีสันสวยงามและเหมาะสมตามช่วงวัยและครูผู้ปกครองควร ให้การ ดูแลและ
อำนวยความสะดวกต่างๆเพื่อให้เด็กเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้ดีตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกนั้นๆ

4. จากผลการประเมินทักษะการระบายสีของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านทักษะการ
ระบายสีเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นแบบฝึกทักษะที่นักเรียนได้ปฏิบัติและมีการบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียนเพิ่ม
นำความรู้ภาคทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง นักเรียนมีความสนใจในการใช้แบบฝึกทักษะมีการศึกษาเนื้อหาและและ
จากการสังเกตระหว่างการใช้แบบประเมินทักษะนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรวมกันแสดงความคิดเห็นและ
นำทบทวนเป็นแนวทางในการวาดภาพระบายสีในการทำแบบประเมินสุดท้าย จากการฝึกปฏิบัติโดยศึกษารูปภาพ
ตัวอย่างจากแบบฝึกทักษะมีการดัดแปลงรูปภาพและ นำประสบการณ์ ที่ได้เรียนรู้จากเพื่อนมาผสมผสานใน
งานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นซึ่งแคปเปอร์และแคปเฟอร์ (Kaper and Kapfer, 1972: 3) ได้กล่าวว่าชุด
กิจกรรมเป็นรูปแบบของการสื่อสาร ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำ
กิจกรรมการเรียน ให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้การรวบรวมเนื้อหาที่ นำมาสร้างชุดกิจกรรม ที่นำ
องค์ความรู้จากหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้และเนื้อหาจะต้องตรง และชัดเจนที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนได้
เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Konteera, H. (2009:90). ที่ได้
ทำการศึกษา เรื่อง การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
พบว่า ความสามารถทางการวาดภาพระบายสีก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างได้รับการฝึก
โดยใช้แบบฝึกพัฒนาการรับรู้ทางศิลปะสูงกว่าก่อนการทดลองเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะ การระบายสีไม้ดัดเทคนิค จำนวน 5 เล่มย่อย พบว่า

1. การศึกษาความต้องการจำเป็นพบว่านักเรียนและครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าสีไม้มีความสำคัญต่อการ
จัดการเรียนการสอนเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนศิลปะและรายวิชาอื่นๆ ที่เป็นกิจกรรมในการช่วย
พัฒนาพัฒนาการทางศิลปะได้อย่างดี

2. พัฒนาร่างแบบฝึกทักษะจำนวน 5 เล่มย่อย ประกอบด้วย 1)Smoothing ระบายเรียบ 2) Scaling
ระบายไล่สี 3) Setting ระบายผสมสี 4) Shaping ระบายสร้างรูปทรง 5) Scene making ระบายให้เกิดที่มี
เนื้อหาคำอธิบายและรูปแบบกราฟิกที่สวยงาม การศึกษานำร่องพบว่า ได้ค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80.6/81$

3. นำแบบฝึกทักษะไปใช้กับนักเรียน 30 คนบทบาทครูได้นำแบบฝึกทักษะแก่นักเรียน อธิบายเนื้อหา
วิธีการระบาย ให้ดูตัวอย่างการระบาย สาธิตขั้นตอนการระบาย ตรวจสอบประเมินผล บทบาทนักเรียนฟัง ซักถาม

4. ผลการประเมินพบว่า ประเมินผลการใช้แบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ หลังใช้แบบฝึกทักษะการ
ระบายสีไม้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนมีผลคะแนนความสามารถปฏิบัติการระบายสีไม้ระหว่างเรียนสูง
กว่าร้อยละ 60 พบว่า นักเรียนมีทักษะการระบายสีระหว่างเรียนได้สูงกว่าเกณฑ์ ($\bar{X} = 77.333$, $SD = 11.427$)
ซึ่งมีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกพบว่านักเรียนชอบเล่นน้อยที่ 5 เนื่องจากเป็นเล่มที่ระบายสีภาพรวมมีระยะมิติครบทั้ง 5 เล่ม จึงควรพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้หรือแบบฝึกทักษะเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบการระบายในภาพทิวทัศน์ที่มีระยะแบบต่างๆ

References

- Auychai ,C. (2016). Pencil Color Painting Teaching 6-8. [Online] Retrieved January 15, 2021. From <https://youtu.be/BHU7OK6wutE> (in Thai)
- Craig Roland. (2010). Young in Art a developmental look at child art.[Online] Accessed 10 October 2012) Available from <http://www.artjunction.org>
- Kaper, P. & Mirian, K. (1972). Instructional to Learning Package in American Education. New Jersey: Education Technology Publication, Enlewood Cliffs
- Konteera, H. (2009). Dribbling Practice Exercise to improve the Perception in Art for Students in Grade 4, Klong Bangwak (Mont Jarassingh) School, Nonkham District Office Bangkok. Master Thesis in Elementary Education Graduate School Srinakarinwirot University. (in Thai)
- Koonsombat , N. (2016). Pencil Color Painting Techniques. [Online] Retrieved January 15, 2021. from http://youtu.be/pSmpP_JynbE (in Thai)
- Muthita, A. (2016). Development of Colour Theory and Painting Practice Workbooks in the Art Subject Area for Grade 4 students at Klongsamrong School. Master Thesis in Curriculum and Instruction Graduate School, Dhonburi Rajabhat University. (in Thai)